

HEMSTÄLLAN

2017-12-08

Justitiedepartementet
103 33 Stockholm

Hemställan om ändring av bilaga 1 till årsredovisningslagen avseende uppställningsformen för eget kapital för andra företagsformer än aktiebolag och ekonomiska föreningar

1 Sammanfattning

Ett företag som tillämpar årsredovisningslagen ska upprätta balansräkning enligt den uppställningsform som framgår av bilaga 1 till lagen. Av bilagan framgår hur eget kapital ska ställas upp. Bokföringsnämnden har uppmärksammat att uppställningsformen för eget kapital inte beaktar behov och utvecklad praxis i bl.a. stiftelser och ideella föreningar. Nämnden hemställer därför om ändring av bilaga 1.

2 Bakgrundsbeskrivning

Av bilaga 1 till årsredovisningslagen (1995:1554) framgår hur företag ska ställa upp eget kapital i balansräkningen i en årsredovisning eller i ett årsbokslut. Såvitt gäller aktiebolag och ekonomiska föreningar ska de olika posterna i eget kapital redovisas separat. Förändringen av de olika posterna ska specificeras i förvaltingsberättelsen eller i egen räkning. Övriga företag, dvs. andra företagsformer än aktiebolag och ekonomiska föreningar, ska i stället visa förändringen av eget kapital i balansräkningen genom att ange eget kapital vid räkenskapsårets början, insättningar eller uttag under året m.fl. förändringar, årets resultat och eget kapital vid räkenskapsårets slut. Någon uppdelning på olika poster som ingår i eget kapital ska inte göras. Till Övriga företag räknas bl.a. stiftelser, ideella föreningar och samfällighetsföreningar.

Bokföringsnämnden har uppmärksammat att uppställningsformen för eget kapital inte beaktar behov och hur praxis har utvecklats i stiftelser, ideella föreningar och samfällighetsföreningar m.fl. Dessa juridiska personer har en struktur på eget kapital som mer liknar den i aktiebolag och ekonomiska föreningar än den i t.ex. handelsbolag. Exempelvis har många stiftelser ett grundkapital som inte får delas ut, vilket kan liknas vid ett aktiebolags aktiekapital. Dessa stiftelser delar därför upp eget kapital i olika poster och i bundet och fritt eget kapital. Även stiftelser som inte har ett grundkapital har behov att kunna redovisa flera olika poster inom eget kapital. Motsvarande gäller ideella föreningar som har så kallade ändamålsbestämda medel eller andra fonder inom eget kapital och samfällighetsföreningar som gör avsättningar till underhålls- och förnyelsefond. Insättningar och uttag av det slag som förutsätts i bilaga 1 till årsredovisningslagen förekommer inte i dessa juridiska personer.

Nämndens uppfattning är att uppställningsformen i bilaga 1 över eget kapital för Övriga företag passar väl för handelsbolag och enskilda näringsidkare eftersom eget kapital främst är en avräkning mot delägarna. För stiftelser och ideella föreningar behövs dock en annan uppställning. Detsamma torde gälla för övriga slag av företag, t.ex. samfällighetsföreningar. Detta har föranlett Bokföringsnämnden att upprätta nedanstående förslag till ändring i årsredovisningslagen.

Det kan i och för sig inte helt uteslutas att vissa företag bör ha möjlighet att välja mellan de båda uppställningsformerna. I vad mån det bör finnas en sådan valrätt och vilka företag som i så fall bör ha den kräver dock en fördjupad analys. Bokföringsnämnden är beredd att, om så önskas, biträda Justitiedepartementet vid den analysen.

3 Förslag till ändring

Med anledning av ovanstående föreslår Bokföringsnämnden att bilaga 1 till årsredovisningslagen (1995:1554) ändras enligt följande:

Nuvarande lydelse:

Föreslagen lydelse:

Bilaga 1¹

Uppställningsform för balansräkningen (kontoform)

EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER

A. Eget kapital, med uppgift om vad som utgör fritt eget kapital och bundet eget kapital

Övriga företag:

Handelsbolag och enskilda näringsidkare:

- I** *Eget kapital vid räkenskapsårets början*
- II** *Insättningar eller uttag under året*
- III** *Förändringar i kapitalandelsfonden*
- IV** *Förändringar i fonden för verkligt värde*
- V** *Årets resultat*
- VI** *Eget kapital vid räkenskapsårets slut*

¹ Senaste lydelse 2015:813

Övriga företag:

I **Fonder**

1 Kapitalandelsfond

2 Fond för verkligt värde

3 Övrigt

II **Balanserad vinst eller förlust**

III **Årets resultat**

4 Hemställan

Bokföringsnämnden hemställer att bilaga 1 till årsredovisningslagen (1995:1554) ändras enligt ovan.

Denna hemställan har beslutats av Bokföringsnämnden i plenum.

Sten Andersson
ordförande

Anna Ersson
föredragande